

דנ"פ 5030/16 - פלוני, פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

דנ"פ 5030/16

כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין

לפני:

1. פלוני

המבקשים:

2. פלוני

3. פלוני

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לדין נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון
בע"פ 25/16, בע"פ 156/16 ובע"פ 172/16 שניתן
ביום 7.6.2016 על ידי כבוד השופטים: נ' הנדל, א'
שהם וע' ברון
ובקשה לעיכוב ביצוע

עו"ד גד זילברשלג

בשם המבקש 1:

עו"ד קובי בן שעיה

בשם המבקש 2:

החלטה

זו בקשה לדין נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 25/16, בע"פ 156/16 ובע"פ 172/16 פלוני נ'
מדינת ישראל (7.6.2016). פסק הדין ניתן מפי השופט א' שהם, בהסכמת השופט נ' הנדל והשופטת ע' ברון. עניינו -
גזירת עונשם של קטינים מורשעי עבירות מין קשות. לצד הבקשה - בקשה לעיכוב ביצועו של עונש המאסר שנגזר על

המבקשים.

רקע

א. פסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף עסק בפרשה קשה ומזעזעת של ניצול מיני של קטינה בת 12.5 הסובלת ממוגבלויות שונות. המבקשים 1-3 (להלן יחד המבקשים) הם שלושה קטינים (בני 14 או 14-15 בשעת המעשה) מתוך קבוצת הנאשמים בפרשה, אשר הורשעו על פי הודאתם בעבירות מין חמורות שנעברו באותה קטינה. בית המשפט המחוזי גזר על המבקשים עונשי מאסר בפועל וכן עונשים נוספים.

ב. לאחר שנגזר דינם הגישו המבקשים ערעורים כנגד חומרת העונשים. ערעורי המבקשים נדונו בבית-משפט זה במאוחד, יחד עם שני ערעורים נוספים של מעורבים אחרים בפרשה. נתמקד בעניינם של המבקשים.

פסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף

ג. בפסק הדין בערעור, סקר בית המשפט (מפי השופט א' שהם) את השתלשלות ההליכים בפרשה, את המעשים שבהם הודו המבקשים ואת האמור בתסקירי המבחן מטעם שירות המבחן לנוער בעיניים; לא נפרט, והמעין יעין. בפתח ההכרעה בערעורים, ציין בית המשפט כי הערעורים מעלים פעם נוספת את הדילמה הכרוכה בענישתם של קטינים אשר ביצעו עבירות חמורות. כן עמד בית המשפט על העקרונות שנקבעו בפסיקה לגבי ענישתם של קטינים. במסגרת זו צוין כי אף ששיקומו של הנאשם הקטין הוא שיקול מנחה בגזירת הדין, קטינות אינה מקנה חסינות מפני ענישה ראויה, לרבות כליאה ממשית, כאשר מדובר בפשע חמור. מן העקרונות הכלליים, פנה בית המשפט לדון בעניינם הפרטני של המבקשים. בית המשפט שקל את חלקם של המבקשים בפרשה ואת נסיבותיהם האישיות, לרבות גילם והשתלבותם בתהליך טיפולי. על רקע זה נקבע כי יש מקום להפחתה מסוימת בעונשי המאסר בפועל שנגזרו על שלושת המבקשים. מאסרו של המבקש 1 קוצר ל-15 חודשי מאסר בפועל (במקום 22 חודשים), תוך ציון העובדה כי השלים שנתיים של תהליך טיפולי מוצלח ויש לראותו כמי שהשתקם. מאסרו של המבקש 2 קוצר ל-12 חודשי מאסר בפועל (במקום 15 חודשים) ומאסרו של המבקש 3 קוצר ל-15 חודשי מאסר בפועל (במקום 18 חודשים). לגבי המבקשים 2-3 צוין כי ניתן להפחית את עונשם מתוך מתן משקל לגילם, לכך שקיבלו אחריות על מעשיהם ולהשתלבותם בתהליך הטיפולי. יתר חלקי גזרי הדין נותרו על כנם. בסיפת פסק הדין נקבע כי המבקשים יתייצבו למאסר ביום 3.7.2016.

ד. השופט נ' הנדל הסכים לפסק הדין. השופטת ע' ברון הסכימה אף היא לפסק הדין והוסיפה מספר הערות משלה. השופטת ע' ברון ציינה, בין היתר, כי "גילם הצעיר מאוד של המערערים בעת ביצוע העבירות מחייב מתן משקל ממש בגזר הדין לאפשרות שיקומם. עם זאת, קטינות אינה מבטיחה חסינות..." והוסיפה כי "עונשי המאסר בפועל שקבע חברי הולמים את הנסיבות הייחודיות של המקרה".

הבקשה לדיון נוסף

ה. המבקשים אינם משלימים עם שליחתם למאסר בפועל והגישו בקשה לדיון נוסף. יצוין כי מעיקרא נאמר כי הבקשה הוגשה בשם השלושה, אך על נימוקי הבקשה המפורטים חתומים רק באי כוח המבקשים 1 ו-2. בבקשה פורטו נימוקי המבקשים בתמצית, ולצד זאת התבקשה רשות להגשת נימוקים מפורטים יותר. לאחר שהרשות ניתנה, הוגשו אתמול, 29.6.2016, נימוקים מפורטים. בד בבד עם הנימוקים המפורטים הוגשה בקשה לעיכוב ביצועו של המאסר.

ו. המבקשים סבורים כי אף שלכאורה "פסק הדין אינו מגלה 'הלכה חדשה' או חידוש..." יש בכל זאת מקום לקיים בו דיון נוסף. לטענת המבקשים, בפסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף לא ניתן משקל מספק לעובדה שפשעו בעת היותם ילדים ממש, וכיום - לאחר שעברו הליך טיפולי ושיקומי מוצלח - אינם מהווים עוד סכנה לציבור. לטענתם, פסק הדין מבטא גישה שלפיה כאשר הורשע קטין בעבירה חמורה, שיקולי השיקום עשויים להוביל לכל היותר להפחתה בגובה עונש המאסר בפועל שנגזר עליו. בכך, לטענתם, סותר פסק הדין גישה אחרת שהובעה בפסיקה (למשל בע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני (8.3.2009)), שלפיה לשיקולי שיקום מעמד בכורה במסגרת גזירת דינם של קטינים, אף אם ביצעו עבירות חמורות. המבקשים מוסיפים וטוענים כי נסיבותיהם האישיות מצדיקות אף הן לדון פעם נוספת בעונש שנגזר עליהם. מן הטעמים האמורים עותרים המבקשים לקיים דיון נוסף בפסק הדין.

הכרעה

ז. אין בידי להיעתר לבקשה. לפי סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, הרשות לדיון נוסף תינתן במקרים בהם פסק בית המשפט העליון הלכה חדשה, הסותרת הלכה קודמת של בית המשפט העליון, או הלכה שמפאת קשיותה או חידושה ראויה היא כי תידון בדיון נוסף.

ח. בענייננו, דן בית המשפט בעונשים שנגזרו על המבקשים על פי כלל נסיבות העניין ובהתאם להלכות הקיימות בנוגע לענישת קטינים. במסגרת זו התחשב בית המשפט בשיקולי הענישה הנוהגים בעניינם של קטינים, לרבות בשיקולי השיקום, ואף נתן לכך ביטוי בפסק דינו בהפחיתו מעונשם של שלושת המבקשים כולם. בנסיבות אלה, אין לומר כי נפסקה בפסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף הלכה חדשה (ראו והשוו דנ"פ 9259/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.3.2011)), ולמעשה - דומה כי גם אין מחלוקת על כך. על כן, אין בידי המבקשים עילה להורות על קיום דיון נוסף.

ט. המבקשים טענו כזכור כי פסק הדין אינו עולה בקנה אחד עם גישת הפסיקה, המקנה משקל מכריע לשיקומם של עבריינים קטינים. קשה להלום טענה זו. בפסק הדין הסתמך בית המשפט על העיקרון שלפיו אף אם קטין הורשע בעבירות קשות וחמורות במיוחד, שומה על בית המשפט ליתן משקל יתר לשיקולים אינדיבידואליים הנוגעים לאותו קטין ולאזן בין שיקולי השיקום לשיקולי ההרתעה (פסקה 43 לפסק דינו של השופט א' שהם). שלא כטענת המבקשים, בית המשפט לא קבע כי עיקרון זה נדחה מפני חומרת העבירות, וממילא לא ביקש לסטות ממנו. כל שנקבע - בהסתמך על הלכות קודמות - הוא כי משקל היתר הניתן ככלל לשיקולי השיקום אינו מקנה חסינות מוחלטת מפני מאסר בפועל, וכי בנסיבות המיוחדות של הפרשה אין מקום לשעות לבקשתם של המבקשים להימנע משליחתם אל מאחורי סורג וברית. גם מטעמים אלה אין הצדקה להורות על דיון נוסף. ואוסף: גם בהינתן שיקולי שיקום רבי חשיבות, המועצמים כשעסקין בקטינים לפי גישת המחוקק ומתוך ההנחה כי אישיותם טרם עוצבה, אין בכך כדי לאיין אפשרות למאסר בפועל במקרים המתאימים; והרי אילו היה המדובר בענייננו בבגירים היו העונשים חמורים כפל כפליים, כמעט לאין שיעור. ואל נשכח גם

את הקרבן בעלת המוגבלות, שעברה עליה כוס העבירות, ושהייתה בת פחות מ-13 בשעת העבירות; על בית המשפט לתבוע גם את עלבונה.

י. אשר על כן, אינני נעתר לבקשה לדיון נוסף. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע. המבקשים יתייצבו לריצוי מאסרם במועד שנקבע בפסק הדין. אביע את התקוה, כי יעברו הליכי טיפול משקמים במאסר, וכי לאחר שירצו את עונשם, לא ישובו לחטוא עוד.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשע"ו (30.6.2016).

המשנה לנשיאה
